1872. IV. évfolyam. 128. szám. Szombat, junius 29.

DEBRECZEN.

POLITIKAI ÉS KÖZGAZDÁSZATI HIRLAP

A debreczeni baloldali párt közlönye.

Megjelen hetenként ötször: hétfőn, kedden, szerdán, csütörtökön és szombaton.

Előfizetési árak:
Helyben és postán küldve.
Egy évre 10 frt — kr. ½ évre 2 ft 50 kr.
Fél évre 5 „ — „ Egyes szám 10 „
Előfizetési pénz s minden közlemény: Főpiacz, Vecsey-ház földszint a szerkesztőségbe bérmentve küldendők.
Előfizethetni helyben:
Telegdi K. Lajos könyvkereskedésében s a szerkesztőségnél. — Egyebütt a postahivatalok utján.

Hirdetési dij:
Öthasábos petitsorért 5 kr.
Nagyobb terjedelmü, mint szintén több izbeli hirdetések, alku szerint a legolcsóbb árért.
Bélyegdij: minden beigtatásért külön 30 kr.
„Nyilt-tér“-en megjelenő közlemény öthasábos sorra 15 kr
Név- vagy bérmentetlenül beküldött kéziratok nem vétetnek tekintetbe. — Ugy szintén kéziratok semadatnak vissza.

A választás előtt.

⊙) Holnaputánra van kitüzve országgyülési képviselőink megválasztására a határidő.

Teljes nyugodtsággal nézünk a választás elé.

Mert nemcsak hiszszük, hanem teljesen meg vagyunk győződve arról, hogy Debreczen mindhárom választotta ellenzéki lesz.

A következés igazolni fogja állításunk valóságát!

És pedig a siker fényes lesz; annál fényesebb, mivel a tulsó oldalon minden áron el szeretnék vitatni Debreczentől a diadal jogosultságát.

Midőn a választások kezdetével a jobboldal ujongott örömében szerencséje felett: bár, kivált a fővárosi veszteségek, minket is fájdalmasan érintettek, a haza tiszta magyar lelkü népében vetettük reményünket az iránt, hogy a csorbát kiköszörülendik.

Nem volt indokolatlan e reményünk; mert a történelem bebizonyitotta, hogy Magyarország sorsa, jó és bal szerencsében, mindig a Tisza körül dölt el…

És a mint a választások folyamatnak indultak, a mint a Tisza körül lakó nép szavazatát mérlegbe vette: az ellenzéki képviselelők száma sokkal örvendetesebb arányban szaporodott.

Mai napig az ellenzéki képviselők száma haladja a százat.

Nem jutott tehát tönkre a balpárt, a mint elvelleneseink féktelen örömükben kiabálták.

Már az eddig megválasztott ellenzéki képviselők száma is oly tekintélyes, hogy hatalmas sulyt vethet a mérlegbe, midőn a kormány és a kormánypárt eljárása jön birálat alá; és erős tiltakozással léphet fel az állami függetlenség rovására és az ország anyagi és szellemi jólléte hátráltatására irányzott üzelmek ellenében.

E tiltakozás, mintegy hömpölygő folyam, mely utjában magához ragadja a patakokat, folyvást növekedni fog, a mint a választások előbbre haladnak.

Mert folyvást növekedni fog az ellenzék ereje napról-napra, a mint a Béc től távolabbi vidékek lakosai járulnak a szavazó urnához.

Debreczen város romlatlan lelkü polgársága is egész erejével fogja emelni ama tiltakozás erkölcsi értékét.

Bizton hiszszük, hogy az erő tekintélye, s a népfönségi jog öntudatában fekvő méltóság érzete a nyugalom, a csend és rend szeretetét is magához ölelendi; s a választások ugy fognak lefolyni, a mint az alkotmányos jogérzet ezt a szabad polgároktól megköveteli.

Rend nélkül szabadság nem is képzelhető.

A közszabadság az ellenfél szabadságának tisztelése nélkül szilárd alapra soha nem helyezkedhetik.

A mások szabadsága, véleménye iránti tiszteletlenség önkénynyé válik, mely a közszabadság sirját megássa. —

A pártok kölcsönös türelmessége egymás irányában, a polgárosodásnak, a humanitásnak követelménye!

Százszorta fényesebb a győzelem, ha annak kivivásában a méltóság érzete is fontos tényezőül szolgált.

Sokkal jogosultabb az öröm a diadal felett, ha ellenfeleinket nyugodtan engedtük háboritatlanul élni alkotmányos jogaikkal!

Fel tehát polgártársak!

Mint szabad, mint rendszerető polgárok sorakozzunk zászlóink köré!

A szabadságra csak ugy bizonyitjuk magunkat éretteknek, ha jogaink gyakorlására összesereg elvén, példás rendet tartunk jogaink gyakorlása közben.

A győzelem ugyis a miénk!

Éljen **Tisza Kálmán**, éljen **Kiss Lajos**, éljen **Molnár György** megválasztandó országgyülési képviselőink!

Megválasztott képviselők.

— A megválasztott képviselők névsorának folytatása:

Ellenzékiek: Margitán Baranyi Ágoston, Hajdu-Böszörményben Gál Mihály, Gyomán Eördögh Frigyes, Ó-Kanizsán Tóth József, Tatán Ghyczy Dénes, Ugrán Farkas Elek, Elesden Gozmán János, Belényesen Kozma Pártén (nemzetiségi,) Szegvárt Bogyó Sándor, Tápén Majthényi Dezső, Enyingen Matkovics Tivadar, Marczalon Horváth Sándor, Kernyajon Pillassanovics, Zomboron Maxinovics Miklós, Udvardon Szombathelyi Győző.

Ellenzéki **képviselő eddig 105 választatott.**

Jobboldaliak: Lőcsén gr. Csáki Tivadar, Bodrogban Schmausz Ede, Bácsban Szemző János, Sárosban Bánó József, Zirczen Hunkár Mihály, Pápán Zichy Antal, Borsodban Szepessy Gyula, Iglón Jendrassik Miksa, Veszprénben Eötvös Károly, Désen Torma Károly, Rigyiczán Somssich Pál, Almáson Rudics József, Nagy Sinken Eitel Fr. és Schasser, Enyeden Kemény báró. Tenkén Lipovniczki Sándor, Gölniczbányán Fest Imre, Szamos-Ujvárt Éber Nándor, Koloson Zeyk Károly, Veszprémben Szabadhegyi Antal, Vásonyban Molnár A. Lublón Hvadszki A. Erzsébetvároson Petrubán Gergely, Csiki István.

Összesen vannnak eddig 180-an.

Reformpárti: Verbászon Kármán Lajos; vannak eddig 3-an.

Katholikuspárti: Hedri Ernő Bártfán és Sennyey; eddig vannak 3-an.

A legujabb választásokat lásd a lap másik oldalán.

⁂ A **„Tiszavidék“** tegnapi száma 38 sornyi vezérczikkben „szerfelett örül“ annak, hogy „Biharmegye vissza van adva önmagának,“ azáltal hogy „két deákpárti képviselőt választottak a megyében.“ Biharmegyét — irja tovább — „e szerint nem fogják többé Tisza vármegyének gunyolni. Ellenkezőleg országszerte régi jó nevén fogják ismét emliteni, mint Biharmegyét.“ Deákpártinak számitja a „Tiszavidék“ Lipovniczkit, kit Tenkén, és Gozmánt, kit Élesden választottak meg.

Kénytelenek vagyunk most a „Tiszavidék“ „szerfeletti örömét“ megzavarni, mivel — tudomásunk szerint — Biharmegyében a pártok állása e következő: **hét balközéppárti** három nemzetiségi, egy szélsőbaloldali és egy jobboldali képviselő.

Állitjuk ezt annyival inkább, mivel — biztos értesülésünk szerint — Biharmegye főispánja szintén ezértelemben tett előterjesztést a belügyérnek a biharmegyei követválasztás eredményéről.

Gozmán Jánost, az élesdi kerület megválasztott képviselőjét a pesti lapok is a jobboldaliak közé számitják.

Mi azonban ugy tudjuk, hogy Gozmán János, mint ellenzéki lépett fel. És ezt annyival inkább hajlandók vagyunk hinni, mivel — biztos tudomásunk szerint — Gozman három év előtt is balközéppárti programmal lépett fel gr. Zichy Jenő akkor jobboldali jelölt ellen. Ismerve Gozmant, nincs okunk kételkedni azon, hogy ő eddig vallott elveihez nem maradt hütelen.

S nem adunk hitelt a lapok állitásainak mindaddig, mig ez iránt maga Gozmán megnem győz bennünket.

Különben a „Tiszavidék“ azon állitásával, hogy „Biharmegye vissza van adva önmagának“, teljesen egyetértünk, mert 1869-ben Biharban három jobboldali képviselő választatott, mig most csak egy. A multkor Belényesen, Margittán és Élesden győzött a jobboldali jelölt, mig jelenleg egyedül Tenkén. Itt is — ugy hiszszük, — nem annyira Lipovniczki Sándor győzött, mintinkább ennek bátyja, a váradi püspök győzte.

Reményli még a „Tiszavidék,“ hogy a bihari győzelemnek „meglesz a maga visszahatása városunkra is, s Debreczen polgárai is hangoztatják az urna előtt: Immigrant novi, veteres migrate coloni.“

Meglássuk hetfőn, „ujak“ jönnek-e a régiek helyébe?

Mi bizonyosan tudjuk, hogy Debreczen tősgyökeres magyar polgárai nem lesznek hütlenek elveikhez!

— **Képviselőválasztások** tartatnak holnap, vasárnap: a Jászkunkerület karczagi és turkevei kerületben, Czegléd és Makó városokon.— Holnapután, hetfőn, (jul. 1.) választanak: **Debreczenben**, Békésen, Hódmezővásárhelyt, Nagykikindán, Liptó és Ugocsamegyékben.

— **Szabolcsmegye** nagykállói kerületében igen ziláltan állanak az ellenzék ügyei. Kétségtelen, hogy ott a többség baloldali, hanem meghasonlás van köztök; a többség László Alajost óhajtja, mig Kállai Ákos, szintén ellenzéki egy kis töredékkel megtartá a jelöltséget. E szakadás pedig csak az ügynek árt. Gondolják meg ottani elvbarátaink, hogy főfolog az elv győzelme, a személykérdés csak másodrangu. Vigyázzanak azért, hogy a személyes érdekért ne koczkáztassák az ügy diadalát. Mit is mondott Kölcsei? — „A haza minden előtt!“

— **Adat a vesztegetések történetéhez.** Tudomásra jutott, hogy S.-A.-Ujhelyről a következő sürgöny érkezett Lónyay Menyhért miniszterelnökhöz: Ha tizezer forintot távirati uton küldenek, biztositom, hogy Putnok és Ujhely a miénk. A távirat alá „Andrássy“ név volt irva. Mit válaszolt erre Lónyay? — nem tudjuk.

— **Miniszterváltozás.** Mint teljesen megbizható forrásból hallik, a kormány körében még az országgyülés egybe ülte előtt nevezetesebb változások fognak történi. Legelőször Bittó odábittatik el az igazságügyi székről, s helyét, nem mint legközelebb hirdették: Fabinyi Theofil, hanem Kozma Sándor királyi fő ügyész foglalandja el. Ugyanez alkalomra való szinünek tartják illetékes körökben Hollán sokat emlegetett kineveztetését a honvédelmi tárcza élére.

Nyilt válasz a „Tiszavidék“-nek.

Debreczen, 1872. jun. 28.

A Tiszavidék 74. számában „a debreczeni Deákpárt köréből“ egy nyiltlevél intéztetett hozzánk.

Jóllehet a levél aláirva nincs, de mert a lap homlokán s jegy nélkül hozatik, ugy tekintjük azt, mint a debreczeni deákpárt követjelöltje és lapja szerkesztője, szellemi vezére dr. Kola János urnak s általa a deákpártnak felhivását, s mint ilyenre válaszolunk arra.

A debreczeni Deákpárt érintett nyilt levelében az mondatik, hogy azon földmüves és iparos polgártársaink, kik Deák Ferencz zászlóit nem követik, vagy tévedésben vannak, vagy félrevezettettek s az országgyülés által meghozott s a király által szentesitett törvények ellen szándékosan föl vannak izgatva.

Mondatik ugyan később, miszerint a levél irói nem állitják, nem is tudnák bebizonyitani, hogy a városunk lakosai között gyülölködést, ellenségeskedést szitó téves eszmék tőlünk szivárognának szét a polgárság rétegeibe. Mégis azért ama kifejezés határozott gyanusitást tartalmaz, mi — a felhivottak ellenében. — Minek folytán erkölcsi kötelességünk ünnepélyesen felhivni a deákpártot, mit tart nem zászlói alatt álló polgártársainkról felállitott két eshetősége közül: azt-e, hogy tévedésben vannak, vagy azt, hogy a törvények ellen föl vannak izgatva. Mert ha ez utóbbi alternativát állitja a deákpárt, akkor köteles megnevezni a személyeket, kik az izgatást eszközölték, s a kik az országos törvényeknek tettlegesen ellenszegültek; s egyszersmind a bünényt be is bizonyitani. E nélkül hasonló vád nem foglalhat helyet oly felhivásban, minő a szóban levő nyilt levél, mely ugy látszik, komoly hangon kiván beszélni.

Allitja a kérdés alatti nyilt levél, hogy a helybeli deákpárt tagjai ugy vannak feltüntetve, mint Debreczen város és a haza ellenségei. Ez állitást azzal indokolja, mert egy tisztviselő a néptömeg előtt ugy nyilatkozott, hogy „meg kell hallgatni ellenségeinket is“, és mert a baloldali párt választmánya a törvényhatósági bizottságba választandók névsorába az ismert deákpártiak közül egyetlen egyet sem ajánlott.

Mi az elsőt illeti: nem voltunk jelen a felhozott esetben. De ha semmi más értesülést nem vettünk volna arról, mint a mi a nyilt levélben foglaltatik: abból azon következtetést kell vonnia minden elfogulatlannak, hogy az illető tisztviselő csilapitólag járt el, s ha csakugyan az ellenség szó jött volna is ki ajkain, azzal nem a Deákpártra czélzott s nem azt nevezte ellenségnek, hanem csupán azt fejezte ki, hogy a szemben álló politikai párt ellenvéleményét is meg lehet hallgatni.

Bizonyára e kérdésben ott van az igazság, hol azt a nyilt levél irói is érezik, miszerint az illető tisztviselő, ha csakugyan ellenség jött volna is ajkaira, azon az ellenvéleményüeket értette.

Mi a másik tárgyat illeti: arra nézve ki jelentjük, miszerint abból, mert a törvényhatósági bizottságba választandó tagok névsorába a baloldal egy deákpártit sem ajánlott, csupán felcsigázott pártszellem következtetheti azt, miszerint ezáltal ugy lennének a deákpárt tagjai, mint a város és haza ellenségei feltüntetve. Viszont csupán elmérgesült pártszellem állithat olyat, miszerint ez által a baloldal „nem azt akarja, hogy a törvényhatósági bizottságban szakértő s ennélfogva a város javát előmozditani képes egyének legyenek, hanem hogy legyenek csak balpártiak, akár képesek, akár nem képesek.“

Ahhoz pedig nagyon is vak önszeretet és tulzott becsérzet egyrészről, — s véghetetlenül kicsinylő lenézése a baloldalnak, kivántatik másrészről, hogy a nyilt levél oda fakadjon ki: „miszerint a deákpártiaknak azon gondolatra kell jönniök, hogy a balpártiak a város javát nem akarják.“

A balpárt választmánya elvül felállitá, hogy kik virilis jognál fogva már tagjai a bizottságnak és a kik a város javadalmait haszonbérelvén, törvény által ki vannak zárva a bizottságból: azokat választani nem kell; s igy ajánlatát csak olyanokra terjesztette ki, a kik választás nélkül nem juthatnak be a bizottságba.

Ha már csupán és kirekesztőleg a deákpárt nem virilis és nem városi bérlő tagjai között volna minden szakértelem és városunk java iránti buzgóság föltalálható, ellenben a baloldal ily tulajdonokkal biró tagoknak teljes hijával lenne: akkor bármily mulattató legyen is, — volna értelme a deákpárt fentebbi kifakadásának. De midőn szerénytelenség nélkül kifejezhetjük, miként ugy városunk iránti szeretet, s azért buzgólkodó munkásság, mint szakértelem tekintetében, a jobboldaliakkal megállja baloldalunk a versenyt: akkor igen természetes, hogy találván elég alkalmas erőt saját kebelében, nem fog az ellenvéleményüek soraiból választani.

Annyival is inkább, mivel nem is áll az, mit a nyilt levél állit, hogy házi dolgainkban az országos politikának semmi köze.

Fájdalom, azon rendszer mellett, melyet az uralkodó kormánypárt, a parlamentarismus szine és neve alatt hazánkba hozott, — melynél fogva a közigazgatás nem önczél, — de inkább az uralkodó párt politikai többségének s igy hatalmának fentartó istápja tartozik lenni, — nagyon is van.

Hiszen a törvényhatóságok rendezéséről hozott törvény majdnem korlátlan hatalmat nyujt a kormány kezébe arra nézve, hogy necsak ez állami közigazgatás közvetitése, de a tisztán helyi érdekü önkormányzat is ugy vitessék, mint azt az uralkodó kormánypárt érdekei kivánják. A törvényhatóságok közérdekü országos ügyeket is tárgyalhatnak, — s megállapodásaikat azokra nézve kifejezhetik, egymással, a kormánynyal és kérvény alakban a képviselőházzal is közölhetik. A törvényhatósági bizottságok választják nem csupán a főispán által felfüggeszthető tisztviselőket, de az országgyülési képviselői választásokat vezető teljhatalmu központi bizottságoknak is tagjait.

Mindezekre oly befolyást gyakorolhat a fenálló hatalom, mely által azok, oly közjogi tanácskozásoknál, mint főleg az országos képviselőválasztásoknál az uralkodó kormánypárt eszközeivé válhatnak, — mire fájdalom a mostan folyó választások történetéből is aligha sok példát nem látand a szeptemberi országgyülés. A dolgok ily helyzetében minden országos pártnak vitális érdeke azt követeli, hogy ne csak az országgyülésen, de a köztörvényhatóságokban is többségre jutni igyekezzék.

Midőn a helybeli deákpárt alakulásának idején, — mint a nyiltlevél állitja — kimondotta, hogy városunk beléletében nem akar semmit tudni a politikai pártokról: kisebbségének bizonyos tudatában, oda számitó okossággal azért mondotta azt, hogy igy a baloldalnak e téren megnyerése által, annak segélyével vergődtesse viriliseit többségre.

Midőn most a nyilt levél minket arra szólit föl, hogy ilyesmit tanácsoljunk polgártársainknak, — ugyanezen czél lebeg lelke előtt.

Nem veszszük rosz néven, hogy ily rövidlátóknak tartanak bennünket. De azt határozottan kétségbevonjuk, miszerint azon igéretöket, hogy városunk beléletében politikai pártokról tudni sem akarnak, — még ha akarnak is, — egész teljességében beválthassák. — Tul esik az ember erőhatárain, hogy azok, akik bennünket, egész pártunk, s annak vezéreit, uton-utfélen, szóval és nyomtatásban, — még követjelöltjök programmjában is „csökönyös, elvtelen, iránytalan, szédelgő, felforgató, bel- és külzavarokra, háborura, forradalomra vezető“ szörnyeknek hirdetnek, — városi életünk elég véleménykülönbségre alkalmat nyujtó zöldasztalánál, mint a béke olajágát biró szelid galambok simuljanak kebleinkre.

Ne akarjanak önök jobbaknak látszani, mint a minők valóban.

Természetes, hogy többségre kivánnak jutni a városi bizottmányban, hogy ott is hatalomra juttassák pártjoknak, az uralkodó kormánypártnak politikáját.

Természetes, hogy pártunkat az ellen védelmezni, s a városi bizottságban a baloldalt juttatni többségre, — vitális kötelességünk.

Önök azt akarják, hogy minél képzettebb s lelkiismeretesebb, szorgalmas tisztviselői legyenek városunknak. Mi is azt akarjuk. — s bizonyára e téren nem fognak önök megelőzni bennünket.

Aláirjuk azon tételt, hogy minden politikai pártról föl kell tenni, hogy hazája javára törekszik, csakhogy a czélt különböző utakon vélik és akarják elérni. De azon hozzáadással, hogy az utaknak törvényeseknek, s ez eszközöknek tisztességeseknek kell lenni. Mert a legjobb czélra szövetkezett politikai párt is, ellenségévé válhatik a hazának, — mihelyt a jezsuiták ama kárhozatos elvét követi eljárásaiban: a czél megszentesiti az eszközt.

Mert megalázván az erkölcsöket, magát az állam alapját rombolja le.

Maradjon a helybeli deákpárt — a városunkban levő politikai pártokkal — ugy a baloldali — mint a 48-as párttal szemben, a loyalitás határain belül, — világositson, — de ne piszkolódjék, az értelem érveivel harczoljon, — ne forradalmi tendentiákkal gyanusitson, tanulja meg ama férfitól, kinek neve alá takarja kormánypártiságát, — hogy az ellenzéket, mint a parlamenti élet föltétlenül szükséges tényezőjét tiszteletben kell tartani, s ha nem volna, meg kellene teremteni: bizonyára nem lesz szüksége, a mit különös naivitással tőlünk kiván, hogy t. i. mi adjunk arról bizonyságot, mennyire szeretik tagjai a várost és hazát.

A nyilt levél a képviselőválasztásoknál netalán előfordulható zavarért is nyakunkba látszik háritani a felelősséget.

Minthamitőlünk függenének a polgároknak cselekvényei. Tessék a deákpártiaknak nyilvánitani, minek előbocsátása nélkül ily valamit gyanittatni nem szabad, — a mit mi mindannyiszor nyilvánitottunk, valahányszor polgártársainkról a választási eljárás lehető esélyeiről szó vala: miszerint minden parlamentaris pártnak kötelessége, — minden kihivástól, minden botrány előidézéstől teljesen visszatartózkodni, — és mi valamint ez alkalommal ünnepélyesen nyilvánitjuk, ugy tettlegesen is lehető befolyásunk teljes összegével azon fognánk lenni, hogy pártunkhoz, a baloldalhoz tartozó polgártársaink, — a legnagyobb rendben, s még bárhonnan jöhető kihivások esetén is teljes hidegség s mérséklettel tartsák magokat.

Tegye a Deákpárt ugyan ezt, — s intézze megállapodását a 48-as párttal szemben is ugyanezen alapon, akkor biztosok lehetünk mindnyájan, hogy Debreczennek históriai becsülete, miszerint alkatmányos legfőbb jogainak gyakorlatát, mindig csendzavarás nélkül, s az öntudatos polgár nyugodt méltóságával végezte, a mostani választásoknál is rozsdátlanul fog maradni.

Molnár György, Makó István,
Csáky Gergely, Rácz György.

— **Csanády Sándorra** nézve azon hir terjed — hogy a váradi Deákpárt bizottmánya közreműködött érdekében B. Ujfaluban. Az e tárgybeli levelet több egyén olvasta, mely Éder derecskei plébánoshoz volt intézve. Viszont az is hallik, Hogy Csanády a B. Ujfaluban lett megválasztatást fogadja el. H. Szoboszló igy a Deákpártnak hagyatnék fen. (!?)

Tisztelt szerkesztő ur!

Több czegléd és vargautczai, illetőleg a III-ik választó kerület választópolgárai kérdést intéztek hozzánk az iránt, hogy azon állitás: hogy — Patay István és Molnár György urak, egy és ugyanazon elvet vallják, melyet az országos balközéppárt, ebből folyólag, a debreczeni balközéppárt is; és hogy ha közöttök politikai elvi külömbség létezik, miben áll az? és hogy azon elv, melyet vallanak, azonos e Tisza Kálmán egyik jeles pártvezérünk politikai elvével?

Az összes balközéppárthoz tartozó s Tisza Kálmán elvét valló debreczeni polgártásaink bizonyosan emlékezhetnek azon ünnepélyes acztusra, a midőn Molnár György az összes debreczeni balközéppárt által egyhangulag ellenökül elválasztatott; elválasztatott pedig mint oly egyén, ki az országos balpárti elveket, melyeket Tisza Kálmán is magáénak vall, szive egész melegével vallja s egyszersmind mint egy tiszta és szeplőtelen jellemü egyén.

Patay István urról tudjuk és állithatjuk, hogy szinte egy határozott becsületes jellemü férfiu, de tudjuk azt is, hogy mind saját nyilatkozatából, mind az országgyülésen elfoglalt pártállásából tisztán a 48-asa illetőleg a szélsőbal árnyalathoz tartozik. Hogy ezen jelzett két párt mennyire azonos vagy mennyire egyforma, ennek megmagyarázására elég legyen a Tisza Kálmán nyilatkozatát, melyet elszámoló beszédében tett, idézni, mely a debreczeni balközéppárt minden egyes tagjának nyomtatásban megküldetett, s a kérdést intézők figyelmébe ajánlani; azon nyomtatásban megjelent jeles elszámoló beszédében, a midőn a jobboldal, balközép és szélsőbal illetőleg 48 as párt közti külömbséget részletezve taglalja, az 51-ik lapján, saját szavai és nyilatkozatai szórólszóra ezt tartalmazzák:

„De nem csatlakozom az ellenzék másik árnyalatához a szélsőbal vagy a 48-as párthoz sem. Elmondtam, hogy több izben müködtem közre e párttal, elmondtam, hogy megvagyok róla győződve, hogyha képviselő leszek, jövőben is sok eset lesz, mikor egyetértőleg fogunk müködni. De nem csatlakozhatom, hogy rövid legyek, csak néhányat emlitek meg — azért, mert részemről nem tartom helyes eljárásnak, hogy egy párt, ha szintén kisebbség is, az államköltségvetést egészben és általánosságban megakarja tagadni, nem tartom helyesnek, hogy egy párt az ujonczokat még azon esetben is, ha azokat a fenálló törvények alapján kéretnek, megakarja tagadni, nem tartom helyesnek, hogy egyetlen magyar haderőnk a honvédség irányában magát legalább is igen hidegen viseli. De azonkivül, ha azon fontos czélokat, melyekre törekszünk, elérni akarjuk, miként már elébb is érintém, alkotmányos uton, ehez a nemzet többségének és törvényes királyának belegyezése kell; stb.“

Az előre bocsátottakból meggyőződést merithetnek önök, hogy azon fentebb érintett két követjelölt közül Molnár György határozottan Tisza Kálmán politikai elvét, s ennek folytán a debreczeni balközéppárt elvét hiszi és vallja, Patay István ur pedig, mint azt az alig mult országgyülésen elfoglalt pártállása bizonyitja, a 48-as illetőleg a szélsőbalpárti elve-

ketvallópárthoz tartozik saját nyilatkozata szerint is.

Ennyit az önök szives kérések folytán felvilágositásul adhatunk. Többen.

Debreczen 1872. jun. 27.

A „Reform" 172 és 173. számu lapjaiban, X. Y. ur Debreczenből, több badarság között azt állitja, hogy a debreczeni baloldali párt bizottmánya, f. junius hó 22-kén délután tartott gyülésében elhatározta, hogy dr. Kola János jobboldali képviselő jelölt ur programbeszéde alkalmával veszekedés kezdessék, — s hogy a bizottmányi gyülés rendelte el, hogy Móré István téglavető nem szavazatképes proletár ember dr. Kola programját félbeszakitsa, zenebonát és czivakodást támaszszon. —

Mint a baloldali párt elnöke, a párt nevében ünnepélyesen kijelentem, hogy a nevezett bizottmányi gyülésben Kola ur és programmja még csak szóba sem jöttek, nem hogy oly képtelen ostoba, a határozat s megbizatási végzés hozatott volna. X. Y. ur állitása tehát teljes valótlanságot foglal magában.

Molnár György.

Mit keres a tanuló ifjuság a Tisza Kálmán fogadtatásánál?

Többen kérdezték már ezt tőlem a jobbdaliak közül; két uri ember pedig fülem hallattára mondta ki, hogy a tanuló ifjuság tanárai parancsára teszi ezen hozzá nem illő tisztelgést; sőt egy a jobboldalhoz tartozó tanártársam egyenesen felkért engem barátságosan: ne szerepeltessük a tanulókat a választások alkalmával.

Én ugyan sem a mult alkalommal nem voltam, sem a mostani választásnál nem vagyok a rendezők között; hanem azért mégis tudtam a körülményeket oly biztossággal, hogy megtudtam felelni mind a kérdezőknek, mind a gyanusitóknak. Ugy látom azonban, hogy nem árt ezen dolog felől a debreczeni jobboldali egész pártot felvilágositani, mert hiszen a jobboldal közlönye a „Tiszavidék" gyalázatos rágalommal kezdi már piszkolni nemcsak a tanulókat, hanem a tanárokat is.

Ha a jobboldali urak azt hiszik, hogy a tanulókat a baloldaliak szerepeltetik, ám kisértsék meg ők is, hanem én előre merem őket biztositani, hogy a nemes tanuló ifjuság fáklyáinak füstje sem a Kola, sem a Székely ablakait be nem kormositandja; mig más részről azt is merem állitani; hogy nincs oly földi hatalom, nincs oly beszélő tehetség, nincs oly ékes szó, mely a debreczeni felsőbb tanuló ifjuságot arra birja, hogy Tisza Kálmán iránti tiszteletét minden kinálkozó alkalommal ki ne tüntesse. — Egyetlenegy eszköz tehetné ezt: a nyers erő, a szurony. De ezt uraim még a Bachkorszakban, az akkor Debreczenbe is át ültetett bécsi rendőrhivatal sem tette, nem azért mintha nem tehette volna, hanem bizonyosan még az is irtózott, az sem tartotta tanácsosnak a tanulók ártatlan tüntetése ellen a nyers erőt alkalmazni. Mikor minden csoportozást oly figyelemmel kisértek, hogy ha hárman, négyen voltunk is, nem örömest állottunk meg az utczán, hogy egymással beszélgessünk: a tanuló ifjuság akkor is tömegesen vonult ki minden évben, a honvédek sirjaihoz, elzengte bus dalát, s örök hüséget esküdött a hazának. Mikor a rendőrség betiltotta a Balog Péter és Tisza Kálmán tiszteletére tervezett fáklyásmenetet, s az erélyes és eszélyes igazgató tanár a portán őrködött, hogy azt megakadályozza, a kapun rontott ki a fiatalság, s a tisztelgést mégis megtette.

Tisza Kálmánnak legközelebbi ittléte alkalmával is minden felszólitás nélkül, és egészen külön akart a tanuló ifjuság fáklyákkal és énekkarával tisztelkedni, s midőn a balpárti rendezőség megtudta, csak akkor szólitotta fel őket az együttes tisztelgésre. Igy lehetett legjobban biztositani, hogy semmi rendetlenség ne történjék. De nem is történt. Hidjék el önök, hogy a tanuló ifjuság, valahányszor együttesen, mint testület lép fel, mindig lelkesült ugyan, de mérsékelt, biggadt és nemes. Tudja az azt, hogy a milyen képtelenség az egyedül idvezitő vallásban való hit; a milyen esztelen a vallásos bigottság: épen annyira kárhoztatandó a vallásos türelmetlenség. S mint nem gyülöl senkit azért, mert pápista, vagy mesés vallásu: épen ugy nem gyülöli azokat sem, kik nem ugyanazon politikai elvet vallják, melyet ők vallanak. De az is igaz, hogy a milyen undorral fordul el a vallásos bigottoktól, épen ugy veti meg a politikai bigottokat is, s az ilyenek által való ingereltetését — nem mindig képes békével türni.

Legyenek tehát önök megnyugodva, ha a tanuló ifjuság a polgárokkal egyesülve tisztelkedik Tisza Kálmánnál. Jusson eszökbe önöknek, mije az ifjuságnak az a Tisza Kálmán, a ki ama gyászos emlékü véres időkben is, midőn senki nemcsak valamit tenni, de még szólani sem mert, elő állott, mint egy ifju Dávid, és isten segedelmével leverte az óriás Góliáthot, mely egyházunk és iskolánk önkormányzati jogait, azoknak életfeltételét végenyészettel fenyegette. Ez a Tisza Kálmán a debr. tanuló ifjuságnak nemes eszményképe, világitó és melegitő napja, melynek fénye és melege annak szivét hazája és vallása iránti szeretettel tölti meg.

De politikailag sem olyan éretlen ám ez a tanuló ifjuság, mint a milyennek sokan állitják. — Ezek a bölcsészeti, jogi és hittani tanulmányokkal foglalkozó ifjak, kiknek sziveiket a világi érdekekhez való alkalmazkodás meg nem fásitotta, jobban megtudják találni a politika mezején az igaz utat, mint azon világ emberei, kiket az önérdek csillogó lidércze többnyire tévutra vezet.

Hagyják békén hát önök a tanuló ifjuságot; hadd kövesse az háboritatlanul a maga vezér csillagát, hadd olvadjon az békében és szeretetben össze Debreczen polgárságával, midőn az ő eszményképét kell megtisztelni. Minden nemes érzelem, mely az ifju szivében megfogamzik, egy egy nemtelen érzés helyét foglalja el.

Kovács János mk.

A pártok jellemzése.

A czegléd-vargautczai választó kerület balközép-pártja folyó jun. hó 23-án a vargaszinben pártgyülést tartván: ezen alkalommal a gyülésnek egyik tagja (Magyar Gábor) előterjesztette, hogy a mint ő tapasztalta, többen vannak a választók között olyanok, a kik nem ismerik azon elvi különbségeket, melylyel a pártolat, és különösen a balközéppártot, az ugy nevezett szélsőbal vagy 48 as párttól elválasztják. Annálfogva felkérte a balközéppárt egyik jelenlevő tagját Ármós Bálintot ennek megmagyarázására, és a balközéppárt állásának s törekvéseinek indokolására. Ki is elfogadván a hozzá intézett felhivást: arra körül-belől következőleg válaszolt:

„Szives készséggel engedek a hozzám intézett felhivásnak, s azon körülménynél fogva, hogy ezen választókerületben, köztudomás szerint, jelen alkalommal három párt is léptetett fel képviselőjelölteket: megkisérlem azon 3 párt közt, mely a küzdhomokra lépett, egy kis összehasonlitást tenni, és ebből vonni következtetést annak indokolására: miért szükség nekünk, — minden személyes tekintet félretételével, határozottan a balközéppárt zászlójához csatlakoznunk, és szavazatunkkal csak is ezen párt jelöltét támogatnunk.

Engedjék meg önök, hogy ez összehasonlitásomban legelőször is az ugynevezett Deákpártról, vagyis jobboldalról szóljak.

Ezen párt tagjai, — értvén természetesen azokat, kiket meggyőződés, nem pedig önérdek csatolt e párthoz, — lehetnek derék becsületes emberek, és jó hazafiak. Söt én teljes készséggel elismerem azt is, hogy ezen pártnak, illetőleg azon vezérférfiaknak, kik az ausztriávali kiegyezés végett, öt év előtt a kezdeményezés zászlóját kezökbe ragadták, nagy érdemeik vannak a haza iránt. — De vannak nagy hibáik is, melyek miatt mi az ő zászlójukat nem követhetjük.

Ők ugyanis a kiegyezést, — melyet alkotmányos jogainknak megóvása mellett mi is óhajtottunk, ugy hozták létre: hogy ez által hazánk önállását, és államiságát nagy mértékben megröviditették, És a mi még roszabb, elfogultságukban vagy félénkségökben, ezen lealázó és hazánkra nézve káros állapotot most is, nemhogy megváltoztatni törekednének, sőt azt, mint szerintök jót és kielégitőt, jövőre is fentartani erőlködnek. — Ezen a téren mi, velök egy uton nem járhatunk. —

De nem követhetjük az ő zászlójukat azért sem, mert ők a belreformok kérdésében is inkább hátramenést, mint előre haladást tanusitanak; s mert a szabadságot, s az egyéni, polgári és helyhatósági jogokat, a helyett hogy kijebb terjesztenék, még inkább összeszoritani igyekeznek. —

A midőn azonban, az itt csak főbb vonásokban vázolt okoknál fogva, mi a jobboldallal egy uton nem haladhatunk: nem tehetjük ezt a szélsőbaloldal, vagy magát 48-asnak nevező párt irányában sem.

Ezen párt tagjai, megengedem, hogy szintén derék becsületes emberek és jó hazafiak. De nagy hibájuk az, hogy ők viszont a jobboldallal épen ellenkező tulságban járnak.

Ezek már igen is akarják Magyarország önállását és államiságát; de annyira mennek tulbuzgóságukban, hogy ők meg aztán ausztriáról, és az örökös tartományokkali kiegyezkedésről tudni sem akarnak.

Ha mi legalább is 25—30 millió népből állanánk; — és ha e nép, szivben lélekben mind magyar volna: akkor igen is volna értelme a szélső baloldal törekvéseinek, és mi is szivesen csatlakoznánk az ő politikájukhoz. A most fenálló körülmények között azonban az ő elveiknek tulsúlyra emelkedése koczkára tenné a nemzet életét, s törekvéseiknek diadala vészbe döntené a magyar hazát.

Az Európában 300 éven keresztül uralkodó vallásos eszme helyébe ugyanis, ujabb időben egy ennél még veszélyesebb, a nemzetiségi eszme lépett felszinre. Ezen uralkodó eszme idézte elő azon nagyszerü államtömörültségeket, melyek alig egy évtized alatt közvetlen szomszédságunkban történtek, és a melyek oda látszanak fejlődni, hogy Európában idestova vagy csak nagy nemzetek, vagy az egymássali szövetkezés által megerősödött kisebb államok állhatnak meg csupán.

Hazánk már most is három oldalról, a sok apró fejedelemségek sőt királyságok romjain óriási hatalommá emelkedett, terjeszkedési vágyakkal biró, s nemzetiségi eszmékkel eltelt ilyen nagy államok által van környezve.

Ezen, még mindig a fejlődés stádiumában levő államok külön külön 30—40 sőt 60 millió lélekből álló népet alkotnak. És mi ezek ellenében alig birunk összesen 15 millió lelket állitani. Sőt ebből is csupán $^4/_{10}$ rész, vagy is körülbelől 6 millió lélek-teszi a magyar fajt; — s tehát a nagyobb rész idegen nemzetiséghez tartozik. — Már pedig, hogy veszély idején, és nemzeti törekvéseinkben, mennyire számithatunk a hazánkban lakó idegen nemzetiségü népek legnagyobb részére: az 1848/9-ik évi küzdelmek erre szomoru példákat szolgáltatnak.

Eljő az idő, s talán nem sokára, midőn a nemzetiségi eszmét ismét más, jelesen a szabadság eszméje váltja fel. — Ha ezen időt megérjük: hazánk jövőjét többé nem kell féltenünk; — mert a szabadság szeretetében, a magyarral nem versenyezhet egyetlen nemzet sem Európában. — Szükség azonban, hogy ezen idő elérkezéseig fenttartsuk magunkat; mert a ki egyszer meghalt és elenyészett, azt a szabadság harsogó trombitája sem ébresztheti többé életre.

Ily körülmények közt mi ez idő szerint az ausztriávali szövetkezésre vagyunk utalva; s keresnünk kellene ezen szövetséget még akkor is, ha az uralkodó közös vólta szoros kapcsolatba nem hozott vólna bennünket. De keresnünk kell ezt, alkotmányos jogainknak megóvása mellett.

És a harmadik, vagy is balközéppárt, melyhez mi is tartozunk, épen ezen uton halad, s ezen kiván maradni jövőre is.

Mi szélsőségekre ragadtatni nem akarunk, s annál fogva nem követhetjük sem a jobboldalt, sem az ugy nevezett 48 as pártot azon az uton, melyet csak imént vázolék. —

Mi nem akarjuk hazánk életét koczkára tenni; de azt sem akarjuk, hogy ennek biztositásáért, hazánk önállása és államisága feláldoztassék. — És erre nincs is szükség.

Ausztria, a velünk való szövetkezésért, ezen árt tőlünk nem kivánhatja; mert ő, helyzeténél fogva, épen ugy mi reánk van utalva, mint mi ő reá. De nem is áll érdekében azon visszás állapot fentartásának erőszakolása, mely jelenleg alkotmányos jogainkat megbénitja; mert ez által ő is a mi óldalunkhoz van lánczolva, épen ugy mint mi az évéhez, s legfontosabb érdekei felett, ezen visszás helyzet miatt, épen oly kevéssé határozhat ő is önállóan, mint mi a miénk felett.

Mi tehát az elmondott okoknál fogva, akarjuk az Ausztriávali szövetséget, és akarjuk tartani, — mert ezt szüségesnek látjuk; — de akarjuk ezt hazánk önállásának és államiságának megóvása mellett. És ennek czéljából megváltoztatni óhajtjuk a kiegyezésnek azon pontjait, melyek ez időszerint önállásunkat veszélyeztetik.

A jobboldal azt veti ugyan ellene ezen óhajtásunknak, hogy a kiegyezési törvények kétoldalu szerződést képezvén: annak megváltoztatása nem áll jogunkban, és hogy ennél fogva a mi törekvéseink tulsulyra emelkedése forradalomra vezetne. Ez azonban semmi alappal nem biró gyanusitás.

Mert mi nem akarjuk ama szerződést egy óldalulag és erőszakosan felbontani, hanem juk akarjuk annak sérelmes pontjait, a másik szerződő féllel együtt és egyetértőleg, mindkét félre nézve előnyösebben megváltoztatni. Már pedig valamely szerződésnek kölcsönös egyetértéssel módositása és megváltoztatása, a szerződést megkötő feleknek mindig jogukban áll.

És ezzel ugy hiszem megfeleltem a hozzám intézett felhivásnak, s elég érthetőleg körvonaloztam az itt egymással szemben álló pártok állását; és megmagyaráztam azon külömbséget, mely minket nem csak a jobboldaltól, hanem a szélsőbal vagy magát 48-asnak nevező párttól is elválaszt. —

UJDONSAGOK.

*** Emlék Tisza Kálmánnak.** Debreczen város első választókerületének választó polgárai országosan nagyrabecsült és szeretett képviselőjöknek Tisza Kálmánnak megválasztatásakor még mindig adtak át egy diszzászlót emlékül. A nagy férfiu számára most is készült egy ily zászló, mely kiállitására nézve csakugyan nagyszerünek mondható. E zászló anyagja nemzeti szinü selyem tafota, mely két rétbe van hajtva, ezt gyönyörü arany rojtozat szegélyzi körül. Egyik oldalán ez áll irva: „Éljen Tisza Kálmán országyülési képviselőnk!" — másik oldalán középen a fehér szinen Magyarország czimerében Debreczen város czimere diszlik, köritve e felirattal: „Emlékül a debreczeni első választókerület választótól". A betük valódi aranynyal vannak kirakva. A zászló nemzeti szinü szalagján ez áll: „1872 julius 1." E szalag is arany rojttal van szegélyezve. A zászlórud szinte nemzeti szinü s a nyélen e felirat van: „Makó István kerületi elnök, Buzás Pál választási elnök." E diszes zászló elkészitésének érdeme Burszki István festőé, ki mind a czimer festésében, mind a feliratok megcsinálásában igazán kitünően remekelt.

*** Tisza Kálmán fogadtatása** holnap fényes lesz. A vasutnál Simonffy Imre, a piaczon pedig Révész Imre fogadja. Nagyszámu bandérium fog Tisza Kálmán elé menni az indóházig, s bejötte alkalmával diszkiséreteül szolgáland. A Tisza Kálmán és az elválasztandó másik két képviselő részére rendezendő diszebéd julius 2 án kedden d. u. 2 órakor lesz a „Bika" vendéglőben, akkor estvére pedig nagy fáklyás zene rendeztetik. Az ünnepélyen — hir szerint — Jókai, Csernátony, Móricz Pál, Györffy Gy., s több kitünőség meg fog jelenni. Átalában nagy örömünnepnek nézünk elébe.

*** Tisza Kálmán,** és a választandó képviselők tiszteletére kedden rendezendő diszebédre az illetők alájegyezhetik magokat Rácz György, Szepessy Antal, Makó István kereskedéseiben s a polgári kaszinó termében.

*** A követválasztás** városunkban jövő hetfőn délelőtt 9 órakor veszi kezdetét a már tudva levő helyeken; a 3 ik kerületben a szavazás pártonkint történik; melyik párt fog előbb az urnához lépni? — azt majd a sors dönti el.

*** A „Debreczen" mint corpus delicti.** Tegnap a kir. törvényszék bünfenyitő osztálya előtt érdekes bünügyi eset tárgyaltatott, melyben a „Debreczen" mult évi 175 ik száma, mint corpus delicti (bünjel,) szerepelt; ugyanis Sz. J. diószegi birtokos V. F. vinczellért azzal vádolta, hogy mivel az ellenséges indulattal viseltetett irányában, szüret alkalmával a jankafalvi hegyen levő pajtáját, melyben számos tagu családjával együtt volt, fel akarta gyujtani, ezen gyanut támogatni látszott azon körülmény, hogy a pajta ereszében egy csomó csepü, anschlog és puskaporból készült kanócz találtatott, melynek egy része már el volt égve; a kanócz a „Debreczen" mult évi 175-ik számába volt göngyölve, a vizsgálatnál fősuly arra fektettetett, hogy V. F. vinczellér egy debreczeni polgárnál szolgálván, hihetőleg ez vihette fel a „Debreczen"-t. A büntény alanyi tényálladéka a kihallgatott tanuk vallomásai által azonban meg nem állapittathatván, vádlott V. F. vinczellér a gyujtási bünkisérlet vádja alól bizonyitékok hiánya miatt felmentetett; a bünjelek további őrizet végett a levéltárba adattak.

*** A „Nagyvárad"-ból** veszszük át a következő sorokat: „Rádl Ödön, lapunk munkatársa jövő szombaton itt hagy bennünket s átmegy — oh nem örökre — Debreczenbe, hova a nem régen megalakult Deákpárt meghivta a „Tiszavidék" czimü politikai napilap szerkesztésére."

*** Villámütés.** Tegnap délután 1 óra 25 percz körül a villám a helybeli távirdai főállomás helyiségébe a befutó sodronyok által bevezettetett; de miután az állomás, a viharok alkalmával szükséges elővigyázat folytán elszigetelve volt, a gépekben semmi kár nem történt, hanem a villámháritó szivó csucsain történt nagy mérvü villanyfolyam átugrása s az e közben kifejlett hőség által kitágult lég a villámháritó üvegét széttörte. A szivó csucsok közül hatnak a hegye, s négy vékony rézsodrony elolvadt. A leütés egy erős pisztolylövéshez hasonló hangot adott. A villámleütés az állomáshoz körülbelől — a leütés és a dörgés közti idő távolságából következtetve — egy mértföldnyire történhetett.

*** Székely József,** a debreczeni 3 ik választókerület kormánypárti követjelöltje ma tartota programmbeszédét a fehérlóban. Telve volt a nagy terem, leginkább ellenzékiekkel. Barcsai kerületi elnök nyitotta meg a gyülést, kifejezvén, hogy hiszi, mikép ott „egy párt" van jelen, és jelenti, hogy ha talán volnának ott némelyek „oly aljas czéllal," hogy zajt üssenek, hagyják el a termet, melyet a Deákpárt bérelt ki. Majd küldöttség ment a követjelöltért, ki egy negyed óra mulva meg is jelent. Székelyt Barcsai mutatá be, jelezvén, hogy itt született, nem fényesen, hanem „egyszerü ruhadarabokba", iskoláit helyben oly sikerrel végezte, milyet „azóta nem mutat fel egy korszak sem." Ezután Székely vette át a szót s egy kis kortes bevezetés után olvassa beszédét, mely körülbelől egy óra hosszáig tartott, lényege az, hogy hagyjunk fel a közjogi vitával, Kossuth eszméi 67 ben teljesültek; ő is akar független magyar bankot, de csak 1876-ban, mikor a bécsi bank kiváltsága lejár. Ugy látszik Székelynek igen tetszik Móricz Pál, mert ezzel többször akart élczelni. A dohányegyedárusságot — ugymond — ő is kész volna eltörölni, ha akadna Bárándon oly ember, ki ennek jövedelmét fedezné valahonnan. — — És itt Székely tovább ment még Kerkápolynál is, mert két év előtt ez is megmondá, hogy azt el kell törölni. Az adókérdésben Székely ugyanazokat mondta el, melyeket „a jövő kor nagy pénzügyi kapaczitása," Móricz Pál mondott beszámoló beszédében, melyet már ismernek olvasóink. Beszélt a delegaczióról is, melyet égig magasztalt, s azt mondá, hogy „a baloldalnak ez ellen küzdeni, annyi, mint szél ellen..." (a kormánypárti követjelölt saját szavai!) Fájlalja végül, hogy Tisza több kimélletet nem tanusit az általa imádott kiegyezés iránt. Megjegyezzük, hogy a rendzavarásnak a legkisebb nyoma sem volt. A beszédbe sem szólott más bele, mint maga a követjelölt, midőn azt mondá fenhangon: „no, még a magam irását sem tudom olvasni." Végül aztán éltették Székelyt.

*** Jég.** Tegnap elverte a jég a vinnyótól a Kadarcsig terjedő vidékeket. A kár mérvére még részletes értesitést nem vettünk.

*** A „Komjáthy"** gőzmalomhivatalnok jobboldali korteskedésére a „Tiszavidék" felelete oly formán hangzik, mintha mi a nevezett ur politikai véleménye s eljárása korlátozását czéloznánk. Távolról sem. Csak azt jegyezzük meg e tárgyban ujolag, hogy felő, mikép a politikai szereplés elrugja a lisztet és korpát. A gőzmalom ügyei körül bizony kitartó szorgalomra volna szükség, s a részvényesek érdekében jól tenné az igazgatóság, ha mind maga, mind hivatalnokai a társulat ügyeire forditnák legfőbb gondjukat. A tavalyi ügyállás megmutatta, hogy erre vajmi nagy szükség volna!

*** Vilmos Károly** vendéglőjében ma és holnap egy galicziai izraelitákból álló társaság zeneestélyt tart. Van érdekes fa és szalmahármónikájuk.

Még egy kortesdal.

Két csillag ragyog az égen
Milliók között legszebben;
Egyik estve, másik reggel
Gyul ki egy csillagsereggel,
S mint tábortüz szerteszéjjel
Harczolnak a sötétséggel;
Hazánk két hajnalcsillaga:
Egyik Ghiczy, másik Tisza,
A miktől ragyognak: jellem
S lángal égő honszerelem,
A melyeknek fénysugára
Ömlik rólok a hazára,
Hol egy nemzet él a hazán
Árpád utódának jogán,
Zengjen hát e nemzet ajkán:
Éljen Ghiczy s Tisza Kálmán!

Délutáni posta.

— Komárom, jun. 28. Ghyczy Kálmán ma városunkba érkezett megbizó levelét átvevendő. Reggeli 5 órakor taraczklövések jelezték az ünnepélyes nap elérkeztét. A város polgárai és a fogatok a városház terén gyülekeztek öszsze, Az imposans menet 9 órakor a rácz és dunai résutczán az igmándi erőditésekig vonult s a polgárok várták be ünnepelt képviselőjüket s midőn ez megérkezett, fogatához csatlakozva kisérték a dunaparton felfelé, a halász-rácz-utcza, főpiacz és megye utczán át egészen a megyeház kapujáig. — Ghyczy Kálmán kevéssel megérkezteután a megyeház termében öszszegyült számos választók előtt vette át megbizólevelét. Délután 1 órakor közebéd volt a dalárda-kertben, melyben Ghyczy Kálmán is részt vett. Számos hazafias telköszöntés ünnepelt képviselőnkre, a hazára és a baloldalra. Este 7 órakor a szinkörben diszelőadás.

— Ujképviselők. Beregmegyében Lónyai János és József, Budai Sándor, Horváth Károly jobboldaliak.

Nyilttér.

Lötkovits József árverési intézetében (nagyváradutczai 2130. sz.) kedden julius 2-dikán délelőtt 9 órakor arany és ezüstnémüek, arany és ezüst zsebórák, több olajfestmény, varrógépek, fegyverek, többféle butorok, férfi és női ruhanémüek, férfi s női czipők és csizmák, fehérnemüek, több lószőr matrazok stb. fognak elárvereltetni.

Kitünő minőségü friss

disznó-zsir

fontonként 48 krjával kapható

339 1—1 **Geréby Fülöpnél.**

Felelos szerk. és kiadótulajdonos: OLÁH KÁROLY.

HIRDETÉSEK.

Ujonnan nyitott

arany-, ezüst-, ékszer-áru üzletemet

van szerencsém a n. é. közönség figyelmébe ajánlani — melyben minden ez üzletághoz tartozó eladás, vevés, becserélés, kijavitások, vidéki megrendelések szivesen fogadtatnak s a lehető legjutányosabb ár mellett pontosan és gyorsan teljesittetnek.

A n. érd. közönség becses pártfogását tisztelettel kéri

336 2—3 **Győry János,** ékszerész.

Üzlethely főpiacz Nánássy ház alatt.

A magas kormány által engedélyezett és biztositott nagy

Pénzsorsolat

nyereménye tartalmaz összesen

1 millio 900,000 tallért por. ért.

melyek is hét osztályban bizonyosan kihuzás alá jönek: Fönyeremény porosz tallérokban 100,000, 60,000, 40,000, 24,000, 16,000 12,000, 10,000, 3 à 8000, 3 à 6000 4 à 4800, 4400, 8 à 4000, 9 à 3200, 10 à 2400, 26 à 2000, 5 à 1600, 53 à 1200, 104 à 800, 6 à 600, 206 à 400, 250 à 200, 340 à 80, és mintegy 31,000 à 44, 40, 20 stb.

A közelebbi huzás lesz e f. évi *jul. 17 és 18-án*

Eredeti egész sorsjegy ára 7 frt.
" fél " " 3 " 50 kr.
" negyed " " 1 " 75 "

mely sorsjegyeket, értékük bérmentes beküldése után (aj. levélben kényelmesen) pontosan és titoktartás mellett a legtávolabb helyekre is megküldök. A nyereménypénzek, mint a hivatalos államczimerrel ellátott huzássorrend is minden érdekletteknek a huzás után szonnal megküldetnek. Játékterv ingyen és bérmentve. Minélelőbb bizalommal forduljanak a szerencse kedvezésében álló

Heckscher Zsigmond bankházához Hamburgban.

337 1—6

Hirdetés.

A debreczeni czukorgyár részvénytársulat t. cz. részvényesei az ezen lapokban folyó hó 4-től megjelent hirdetmény kapcsában, tiszteletteljes értesittetnek, miszerint a mai napon tartott évi rendes közgyülésben hozott határozathoz képest, a társulati részvényekre f. évi jun. végéig kivánt befizetés oda módosittatik, hogy 10% az az 20 frt f. hó 25-től 30 ig 10% az az 20 frt pedig f. évi augustus 15 töl 31-ig az érdeklett pénztárak valamelyikébe befizettessék azon megjegyséssel, miszerint a f. évi aug. 1-jén lejárandó szelvények a jun. 30-ig történendő befizetés alkalmával 4 ft 50 krjával készpénzül elfogadtatnak.

Ezen alkalommal a t. cz. részvényesek figyelmeztetnek, miszerint az alapszabály 14-ik §-sa értelmében, a határidőn tul teljesitett befizetéseknél 6 százalékos késedelmi kamat fog számittatni.

Debreczen, 1872. jun 25-kén.

Az igazg. választmány.

335 3—3

Debreczen, 1872. Nyomatott részv. társ. könyvnyomdájában.